

Total No. of Printed Pages: 2

SUBJECT CODE NO: - Z-1259
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II)
Examination March / April - 2023
Home Science - III Human Development (Infancy & Childhood Development)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 30]

N. B

Please check whether you have got the right question paper.

1. All questions are compulsory.
2. Use black and blue pen only.
3. Use pencil for diagrams.
4. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४. कोणतेही लक्षवेधक व सांकेतिक खुणा करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q1

A) Fill in the blanks (Attempt all)

05

- 1) Every mature gamete contains ----- chromosomes.
- 2) ----- is the smallest developmental stage.
- 3) Every menstrual period usually have an interval of ----- to ----- days.
- 4) The first two weeks after birth is considered to be a period of -----
- 5) ----- feeding is important nutrition for baby and mother.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) प्रत्येक परिपक्व जननपेशी मध्ये ----- रंगसूत्रे असतात.
- २) ----- ही सर्वात लहान विकासाचा असते.
- ३) दर मासिक स्त्रावामध्ये सर्वसाधारणपणे ----- ते ----- दिवसांचे आंतर असते.
- ४) जनम आल्यानंतर पहिले दोन आठवडे हा कालावधी ----- अवस्थेचा मानला जातो.
- ५) ----- हे बाळाच्या पोषणाच्या दृष्टीने व मातेच्या दृष्टीनेही अतिशय.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) At what age is vaccination given to prevent various diseases.
- 2) Birth of two babies at the same time is called what?
- 3) How many semen are there in the body of man
- 4) Gender determination depends on which factor
- 5) Which two factor are needed for development.

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

१. विविध आजारांना प्रतिबंध करण्यासाठी लसीकरण कोणत्या वयोगटात दिले जाते.
२. एका वेळी दोन शिशु तयार होणे यास कोणती मुळे म्हणतात.

३. पुरुषांच्या शरीरात किती विर्यापंड असतात.
४. लिंग निश्चिती कोणत्या घटकावर अवलंबून असते.
५. विकासासाठी कोणत्या दोन घटकांची गरज असते.

- Q2 A) Explain the concept/terms/units/events (any two) 05
- 1) Stages of human development.
  - 2) Explain the meaning and definition of growth and development.
  - 3) Pregnancy
  - 4) Genes

- अ) संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
- १) विकासाच्या विविध अवस्था
  - २) वाढ व विकास याच्या व्याख्या सांगून अर्थ स्पष्ट करा.
  - ३) गर्भधारणा
  - ४) रंगमणी

- B) Attempt answer in short (any two) 05
(word limitation minimum 60 for each answer)
- 1) What the most common causes of behavioural problems
  - 2) Write about postnatal care of mother
  - 3) Explain the different types of reflexes in neonatal stage
  - 4) Explain the Menstruation cycle.

- ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) वर्तन समस्येशी संबंधित असणारी सर्वसामान्य कारणे कोणती?
  - २) प्रसूतीनंतर मातेची काळजी या विषयावर लिहा.
  - ३) नवजात अवस्थेतील विविध प्रतिक्षपेक क्रिया स्पष्ट करा.
  - ४) 'मासिक चक्र' स्पष्ट करा.

- Q3 Answer in detail (any one) 10
(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Describe female reproductive system with figure.
- OR**
- 2) Explain in detail the factors affecting prenatal development.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) स्त्री प्रजनन संस्था आकृतीसह वर्णन करा.
- किंवा**
- २) प्रसूतीपूर्व विकासावर परिणाम करणारे घटक सविस्तर स्पष्ट करा.